

Energetika mora b predmet dolgoro

Brane Janjič

Sindikat dejavnosti energetike Slovenije je sredi marca v Zasavskem muzeju Trbovlje sklical novinarsko konferenco, da bi znova opozoril na nesprijemljivo reševanje problematike Rudnika Trbovlje Hrastnik v zapiranju in socialne posledice nesprejetja odločitve o nadaljnji usodi TET oziroma dragocene energetske lokacije v Zasavju. Kot je uvodoma poudaril podpredsednik SDE **Branko Sevčnikar**, je srečanje v Muzeju tudi simbolične narave, saj utegne rudarjenje v teh kraju kmalu postati zgodovinska znamenitost. Sicer pa SDE na omenjeno problematiko, ki se nanaša na nespoštovanje sprejetega programa zapiranja RTH, ki bi družbi omogočil uspešen zaključek zaprtja rudnika do leta 2015 in izvedbo predvidenega kadrovskega socialnega programa za tamkajšnje zaposlene, opozarja že dlje časa, a žal doslej precej neuspešno. Zaradi lani

Stališče SDE glede privatizacije energetike je povsem jasno in smoga že večkrat predstavili. Mi denimo še vedno zagovarjamo 100-odstotno lastništvo distribucijskih podjetij nad prodajnimi družbami, ne nasprotujemo pa povezovanju z domačimi proizvodnimi družbami v smislu strokovnega in kapitalskega sodelovanja s ciljem povečanja sinergijskih učinkov. Prav tako ne bomo dovolili odprodaje obstoječih proizvodnih objektov, nimamo pa nič proti lastniškemu vstopu tujih vlagateljev v nove proizvodne projekte, še zlasti, če se zanje zavzemajo tudi zaposleni in posamezne lokalne skupnosti.

Sindikat dejavnosti energetike pripravlja spremembe statuta, s katerimi naj bi še bolj profesionalizirali delo in zagotovili večjo operativnost svojih organov. Volilni kongres napovedan konec aprila.

sprejetega Zakona o uravnoteženju javnih financ, s katerim je bil RTH prikrajšan za precejšnja finančna sredstva, je SDE že sprožil ustavno presojo, pri čemer je glavni očitke, da je zaradi oklestenja sredstev močno ogrožen tudi program sanacije prizadetih površin ter tako prizadeto zagotavljanje enakih bivalnih razmer za vse državljanke. Kot je bilo še slišati na konferenci, neizpolnitev programa o zapiranju rudnika Trbovlje-Hrastnik in nesprejetje odločitve o nadaljnji usodi Termoelektrarne Trbovlje, pomeni za tamkajšnjo regijo, ki že

tako sodi med tiste z najvišjo stopnjo brezposelnosti v državi, pravo socialno katastrofo. Po grobih ocenah naj bi bilo namreč zaradi pomanjkanja sredstev že v kratkem brez dela dvesto ljudi, srednjeročno pa je ogroženih kar tisoč delovnih mest, povezanih z dejavnostjo RTH in TET. SDE in podjetniška sindikata sta zato že lani pristojne pozvala, naj spoštujejo sprejeti program zapiranja RTH, se čim prej opredelijo do novega socialno kadrovskega programa in zanj zagotovijo potrebna sredstva, nadaljujejo z aktivnostmi v smeri odprtja novega rudnika Brnica, s čimer bi zagotovili domači energent za potrebe TET, ter se ne nazadnje tudi končno opredelijo glede prihodnje vloge TET tako znotraj skupine HSE kot tudi v slovenski energetiki. Pravega odmeva na te zahteve žal doslej ni bilo, zato je SDE sklenil, da lastnike še enkrat opozori na to, da je še čas, da se prepreči najhujše. Pri tem pa je treba v najkrajšem možnem času zagotoviti začasno financiranje RTH ter sprejeti vse potrebne planske akte, da se bo nadaljevalo izvajanje kadrovskega socialnega programa v regiji. Prav tako pa je treba že enkrat sprejeti končno odločitev o energetske lokaciji v TET. Kot so še povedali na konferenci, bo SDE v primeru, da tudi tokrat ne bo večjega

iti čne strategije

Foto Brane Janjič

Branko Sevcnikar

odziva, sprejel nadaljnje ukrepe in izvedel vse potrebne aktivnosti za ohranitev in zaščito socialnega položaja svojih članov.

Sicer pa smo mi srečanje na konferenci s prvim možem Sindikata dejavnosti energetike Slovenije Brankom Sevcnikarjem izrabili tudi za pogovor o drugih aktualnih vprašanjih, povezanih s prihodnostjo slovenske energetike.

Kot ste omenili, je v ospredju dela SDE trenutno reševanje problematike RTH in zasavske energetske lokacije. Verjamemo pa, da je v slovenski energetiki odprtih perečih vprašanj še kar nekaj.

Res je. Prav tako pa tudi, da SDE skuša na vseh teh podro-

čjih odigrati dejavno vlogo. Tako smo v zadnjem času precej pozornosti namenjali tudi reševanju problematike, povezane s posojilom za TEŠ 6, pri čemer smo skušali evropske finančne ustanove obveščati o aktualnem stanju pri tem projektu tudi s pomočjo naših kolegov v evropskih sindikatih. Prav tako smo v postopku nastajanja noveliranega energetskega zakona opozarjali na nekatere nepravilnosti, povezane z vlogo in položajem distribucijskih podjetij ter v zvezi z nekaterimi nesprejemljivimi rešitvami poslali tudi ustrezne pripombe, saj te po našem mnenju pomenijo zmanjšanje socialne varnosti zaposlenih v teh podjetjih in ogrožajo delovna mesta v distribuciji. Vlada je sicer kljub

temu neusklajeno različico zakona poslala v nadaljnjo proceduro, pri čemer pa računamo, da bomo lahko v okviru obravnave novele zakona v državnem zboru še lahko vplivali na nekatere ključne vsebinske spremembe.

Kot že rečeno, pa imamo ta hip največ dela z reševanjem problematike poslovanja RTH in posredno tudi termoelektrarne Trbovlje, kjer gre za res preča vprašanja in na katera ni pravih odgovorov in rešitev že vrsto let. V tem trenutku celo ocenjujemo, da smo prišli do točke, ko pogovori in strokovni argumenti ne zaležejo več, in bo verjetno treba poseči tudi po drugih neljubih oblikah sindikalnega boja. Ob tem bi rad še enkrat poudaril to, na kar že ves čas opozarjamo. In sicer, da je energetika tek na dolge proge in terja oblikovanje dolgoročne strategije.

Jeseni je bilo eno ključnih vprašanj tudi ustanavljanje Slovenskega državnega holdinga, ko ste po načelnem dogovoru z vlado nazadnje umaknili referendumsko pobudo. Vendarle gre ta zgodba zdaj naprej. Kako v vaših vrstah spremljate njen razplet?

Zgodbo, povezano z ustanavljanjem Slovenskega državnega holdinga v SDE, seveda budno spremljamo. Kot je znano, smo z vlado takrat v postopku zbiranja podpisov oziroma aktiviranja referendumske pobude dosegli dogovor in podpisali načelni sporazum, v katerem smo se vsi nečemu zavezali. Mi, da pobudo umaknemo, vlada, kot večinski lastnik energetskih podjetij pa, da se bodo vsi prihodnji akti, ki bodo podlaga za delovanje SDH predhodno obravnavali na ekonomsko socialnem svetu za energetiko. Ta dogovor še vedno velja in omenjeno problematiko budno spremljamo. Če bomo ugotovili, da gre za kršitev dogovora, ne bo več nobenega dogovarjanja in bomo nemudoma ukrepali. Slišati je sicer, da se koncept upravljanja tega holdinga spreminja, a konkretnih rešitev še ne poznamo. Bomo pa v kratkem stopili v stik

z novo vlado in tudi zahtevali ustrezna pojasnila v zvezi s tem vprašanjem.

Povezano z ustanovitvijo oziroma prenosom lastništva energetskih podjetij na SDH je tudi vprašanje potencialne privatizacije energetskega sektorja. V preteklosti je SDE glede tega zavzel zelo ostro stališče proti odprodaji premoženja. Z omenjenim dogovorom pa so vendarle bile napovedane določene lastniške spremembe. Mar to pomeni, da ste stališče spremenili?

Stališče SDE glede tega je povsem jasno in smo ga že večkrat predstavili. Mi denimo še vedno zagovarjamo 100-odstotno lastništvo distribucijskih podjetij nad prodajnimi družbami, ne nasprotujemo pa povezovanju z domačimi proizvodnimi družbami v smislu strokovnega in kapitalskega sodelovanja s ciljem povečanja sinergijskih učinkov. Prav tako ne bomo dovolili odprodaje obstoječih proizvodnih objektov, nimamo pa nič proti lastniškemu vstopu tujih vlagateljev v nove proizvodne projekte, še zlasti, če se zanje zavzemajo tudi zaposleni in posamezne lokalne skupnosti. Če bo splošna ocena, da je novi lastnik v takšnih projektih sprejemljiv, bomo to odločitev spoštovali.

V zadnjem času je bilo tudi kar nekaj menjav v vodstvih največjih energetskih družb. Ste se s predstavniki vodstva v teh podjetjih že kaj dobili?

Ne, ker tudi v preteklosti ni bila takšna praksa. Na ravni podjetij dogovarjanje o perečih vprašanjih prepuščamo vodstvu sindikata v posameznih družbah. Če pa nas predstavniki sindikata zaprosijo za pomoč, ker samim ne uspe rešiti težav, se seveda ustrezno odzovemo in zahtevamo sestanek z upravo. Nekih pobud iz posameznih družb v tej smeri za zdaj ni bilo in tako naše posredovanje ni bilo potrebno.

Minulo pomlad so zaznamovali tudi zapleti z

Foto: Brane Janič

izplačili regresov za letni dopust. Počasi prihajamo v čas, ko postajajo ta vprašanja znova aktualna. So bila vprašanja za nazaj na ravni energetskih družb že rešena ali postopki še trajajo?

Kar se tiče izplačila regresa za leto 2012, so postopki v sklepni fazi. V nekaterih družbah so uspeli skleniti dogovor sami, v nekaterih, mislim, da je bilo takšnih družb iz naših vrst pet, pa še teče spor pred sodišči. Mi smo sicer zaradi tega, ker je zakon o dodatnih interventnih ukrepih za leto 2012 posegel v pravice delavcev za nazaj, tudi za ta zakon sprožili ustavni spor, vendar še ni doživel ustavne presoje. Pričakujemo, da bomo odgovor dobili v kratkem in ko ga bomo, bo bolj znana tudi usoda regresov za leto 2013. Stališče SDE pa ostaja nespremenjeno, to je, da se morajo veljavne kolektivne pogodbe spoštovati, in obveznosti, ki so zapisane, izplačati. Glede božičnic pa lani večjih zapletov ni bilo in glede teh izplačil sporov v družbah ni.

Kako pa je s članstvom? Opažate osip ali imate konstantno podporno bazo? Se že ve, kdaj naj bi bil nov volilni kongres?

Volilni kongres imamo vsako peto leto in bo predvidoma konec aprila. Na predsedstvu smo že sprejeli nekatere spremembe in dopolnitve statuta in jih poslali v potrditev v sindikalne podružnice, pri čemer je večji poudarek dan profesionalnosti našega dela. Perečih vprašanj je žal tudi v energetiki vsak dan več in za učinkovito in argumentirano razpravo v pogovorih s partnerji potrebujemo močno, operativno in strokovno podkovo ekipo. Najboljši kazalec uspešnosti našega dosedanjega dela pa je dejstvo, da imamo konstantno člansko bazo, ki zajema večji del zaposlenih v energetskega sektorju, da se število naših članov bistveno ne spreminja, da prihajajo tudi mlajši člani in da smo cenjen in uspešen sindikat tudi v stanovskih mednarodnih organizacijah.